

Ringkøbing-Skjern Kommune
Fredensgades Børnehave

Læreplan

Rapporten er hentet: 17-05-2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	8
2.4	Det brede læringsyn	10
2.5	Samspil og relationer	11
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	12
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	14
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	15
2.9	Sammenhængende overgange	16
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	18
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	18
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	18
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	20
4.1	Alsidig personlig udvikling	20
4.2	Social udvikling	21
4.3	Kommunikation og sprog	22
4.4	Krop, sanser og bevægelse	23
4.5	Natur, udeliv og science	24
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	25
5	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	26
5.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	26
5.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	27
5.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	28
5.4	Det fremadrettede arbejde	28
6	UDVIKLINGSPLANER	30

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

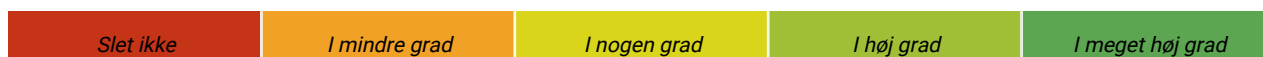
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

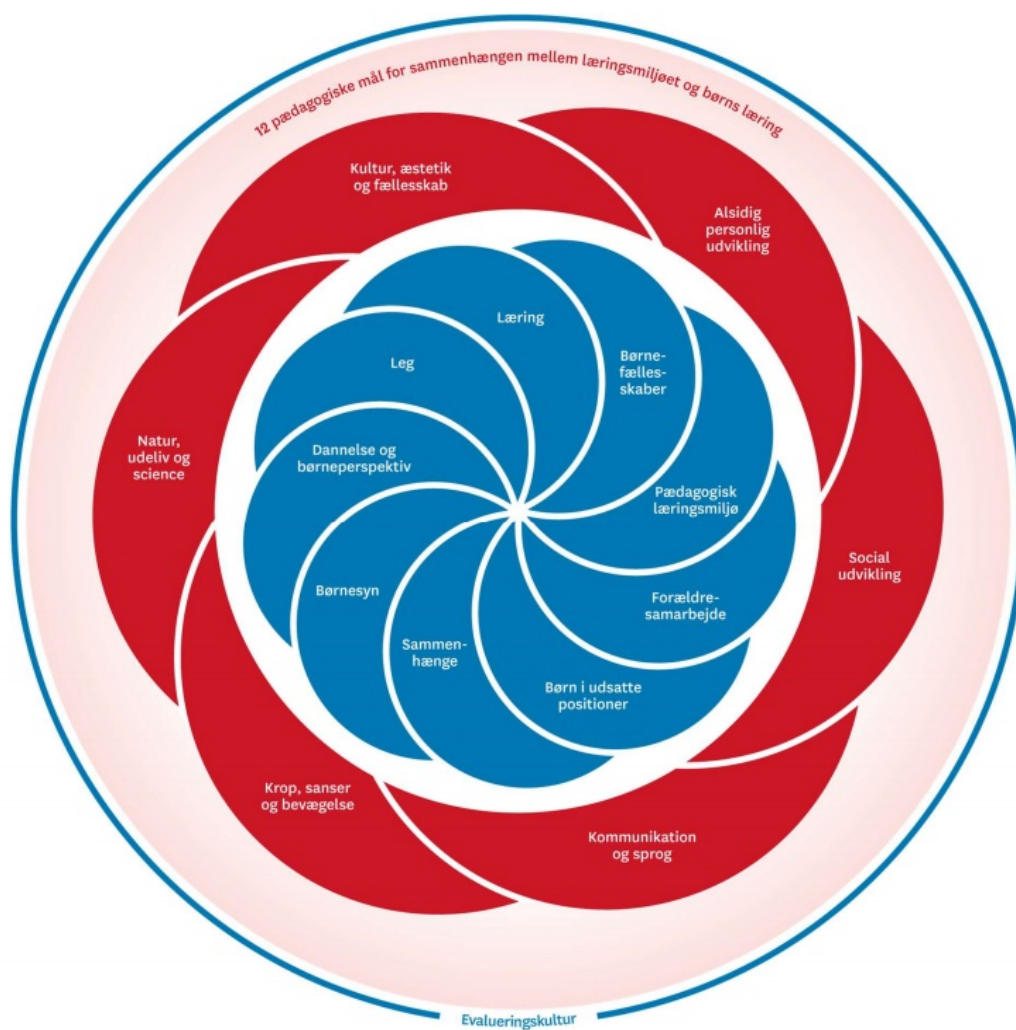
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Velkommen til Fredensgades Børnehave og Dagplejen Fredensgade.

Fredensgades Børnehave er en kommunal daginstitution for børn i alderen 3 til 6 år, og dagpleje for børn i alderen 0-3 år.

Vi er en børnehave med en normering på 60 børn fordelt i tre aldersopdelte grupper, mens Dagplejen er delt i fire grupper med 20 - 24 børn i hver gruppe.

Vi har gode fysiske rammer med store grupperum, gymnastiksal, værksted og hyggelige udearealer, og samtidig er institutionen centralt beliggende i forhold til Kirkeskolen, Fredskoven, åen, biblioteket og midtbyen.

Børnehaven er under samme tag som Kirkeskolens SFO, hvilket giver os mulighed for at bruge hele huset, når SFO-børnene er i skole. De fysiske rammer og samarbejdet med skole og SFO er medvirkende til at gøre overgangen fra børnehave til skole mere tryk, fordi børnene er fortrolige med at bevæge sig i SFO'en.

Dagplejerne benytter også lokalerne og dermed skabes der en god og tryk overgang, samt en Rød Tråd fra dagpleje til børnehave og efterfølgende til skole og SFO.

FÆLLES BØRNE- OG UNGESYN:

I det anerkendende og ressourcefyldte Fælles børne- og ungesyn, taler vi om ressourcer, styrker og muligheder for børn og unge. Vi bestræber os på, at alle børn og unge oplever sig set, hørt, forstået og taget alvorligt. Målet er at sætte vores praksis i relation hertil!

Det fælles børne- og ungesyn er bygget op omkring den systemiske, anerkendende og narrative tilgang til pædagogisk praksis og er det teoretiske grundlag for Dagtilbud og Undervisning i Ringkøbing Skjern Kommune og dermed også for Fredensgades Børnehave og Dagpleje.

DEN STYRKEDE LÆREPLAN:

Personalegruppen har arbejdet med den styrkede læreplan siden august 2018 hvor vi har læst publikationer fra EMU og efterfølgende drøftet refleksionsspørgsmål på personalemøderne. Der er uddannet faglige fyrtårne, som er med til at bringe den nye viden i spil, og hele personalegruppen har nu opnået et godt kendskab til det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne.

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2018

Evalueringeninstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG								
	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	Børnesyn og børneperspektiv	Børns leg	Det brede læringssyn	Samspil og relationer	Børn i udsatte positioner	Evaluerende pædagogisk praksis	Forældresamarbejde	Sammenhængende overgange
07-02-2021	4,0	3,3	3,7	4,3	4,0	4,3	3,0	3,7	3,7

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? Hvad fungerer godt/dårligt?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelsesmuligheder, samt børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Det pædagogiske læringsmiljø og læringsanledninger er til stede hele dagen, f.eks. ved modtagelse af børnene, i de daglige rutiner som spisning, garderobertid m.m. samt i legen og gennem planlagte forløb.

Leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

At etablere et pædagogisk læringsmiljø i de daglige rutiner, handler om at tale med børnene i hverdagens rutiner, så de får stimuleret den følelsesmæssige tilknytning og sproglige udvikling, samtidig med at personalet støtter børnene i selvhjulpethed, når de tager tøj på i garderoben og i andre sammenhænge med egen læring.

Et læringsmiljø hele dagen omhandler også, at lære børnene at tage hensyn til andre, som en del af arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling og sociale udvikling, med afsæt i børnenes egen leg og børneperspektivet.

Det pædagogiske læringsmiljø i Fredensgades Børnehave er baseret på kommunens Fælles Børne- og Ungesyn, hvor læring og refleksion sker i et samspil mellem barn og voksen. Det pædagogiske læringsmiljø styrkes gennem det dobbelte læringsblik, uddannelse og udvikling af professionelle kompetencer.

Læring hele dagen skal tage afsæt i børnegruppernes forudsætninger, gruppestørrelse og sammensætning, og i personalegruppen har vi arbejdet med EVA's materiale omkring "Kvalitet I Dagtilbud" og har derigennem også fokus på strukturelle parametre, som de fysiske rammer, stabilitet, organisering og normering.

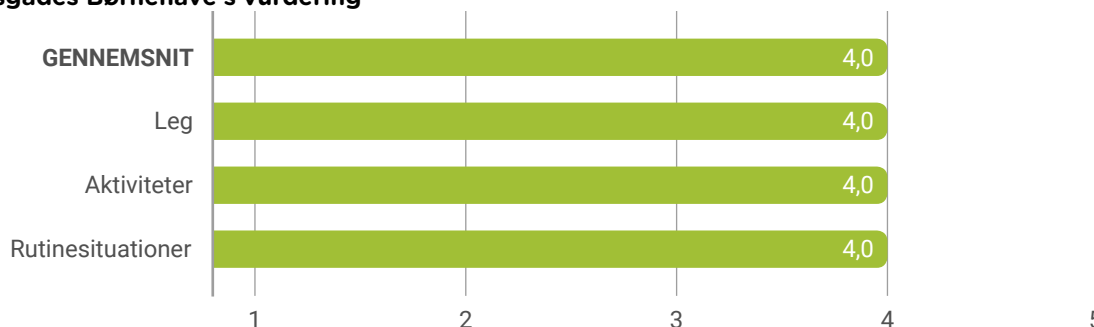
Det empatiske samspil mellem børn og voksne er centralt og de fagprofessionelle skal derfor hele tiden have øje for egen rolle og egen betydning for relationen og læringsmiljøet.

Personalegruppen er bevidste om, at de selv er en vigtig del af læringsmiljøet og den ramme og kontekst der skabes omkring børnene. Når der følges op og evalueres på børnenes trivsel og læring, følger vi samtidig op på en egen fagprofessionel læring med afsæt i læringsmiljøet.

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?*

2.1.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

I Ringkøbing-Skjern Kommune og dermed også Fredensgades Børnehave arbejder vi ud fra et fælles børne- og ungesyn, hvor anerkendelse, den narrative tilgang og en systemisk tankegang er udgangspunktet for vores arbejde. Personalet skal være med til at understøtte den gode barndom, forstået som et børneliv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor et nært og tillidsskabende personale giver børnene nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig.

Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra de voksne omkring dem. Personalet skal møde børnene anerkendende ved at tale med- og om barnet på en positiv og omsorgsfuld måde, der understøtter den narrative tilgang.

I de daglige rutiner og aktiviteter skal børnenes initiativer ses som meningsfulde og fagpersonalet skal bruge børnenes respons aktivt og udviklende for barnet.

Et fælles grundlag skal sikre alle børns ret til at indgå i fællesskaber med plads til at udvikle sig i forskellige tempi, hvilket kræver at personalet er empatiske og dygtige til at sætte sig i barnets sted, med lydhørhed overfor barnets udtryk og demokratiske stemme.

Børneperspektiv

Personalet skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

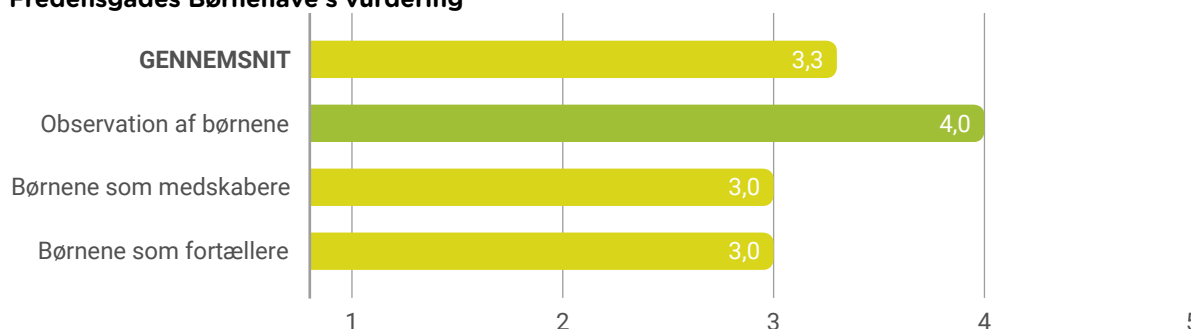
Børn har brug for omsorg, udfordringer, forventninger og tillid, og skal ses som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, de fagprofessionelle er ansvarlige for.

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Personalets opgave i forbindelse med børns leg er, at organisere tid, rum og forskellige materialer, der inspirerer til forskellige typer af leg, og hvor der bidrages til at børnene får fælles erfaringer gennem forskellige lege og legetemaer.

Der skal fremmes et læringsmiljø, hvor alle børn har mulighed for at deltage i lege og opleve glæde i leg, og hvor fagpersonalet observerer, analyserer, støtter, samt deltager og udvikler legen på børnenes præmisser.

I Fredensgades Børnehave har vi gennem PLC/PLF uddannelse arbejdet med børns leg og børneperspektivet. Vi har i praksisforløb observeret børnene og vil fremadrettet arbejde endnu mere på at finde svar og intentioner i børnenes leg og den enkeltes perspektiv, og derigennem understøtte barnets leg og mulighed for deltagelse i fællesskaberne.

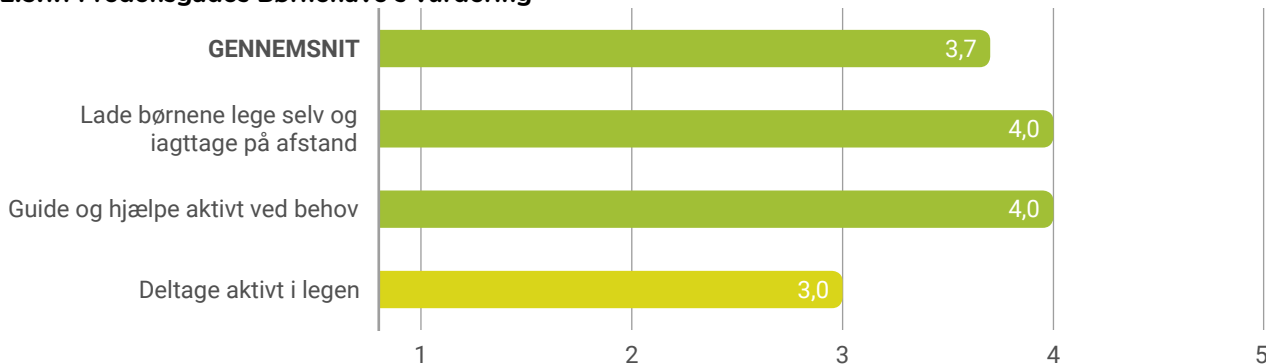
Personalet har desuden drøftet legens modsætninger og den betydning fagpersonalet har. Dels i forhold til hvordan legen udvikler sig, og om den er positiv og fordrende for børnene, herunder hvilke roller vi indtager som fagpersoner og hvordan legen understøttes af personalet.

;

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?*

2.3.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.4 Det brede læringsyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
 - Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

Børns læring sker særligt gennem deres krop og sanser. Ved at sanse deres omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden, og hvordan den hænger sammen.

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

De 12 brede læringsmål sikrer sammenhæng mellem læringsmiljøerne og børnenes læring.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Det pædagogiske læringsmiljø og læringsanledninger er til stede hele dagen – ved modtagelsen af barnet, i garderoben, under frokosten, i legen og gennem planlagte aktiviteter og forløb.

Vi kigger efter læring og læringsanledninger i alle sammenhænge i institutionen. Professionel læring forudsætter et dobbelt læringsblik, hvor der er fokus på både børns og den professionelle læring.

Børnehaven er kun én blandt flere arenaer for børns læring og udvikling, hvor hjemmet er den mest centrale og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

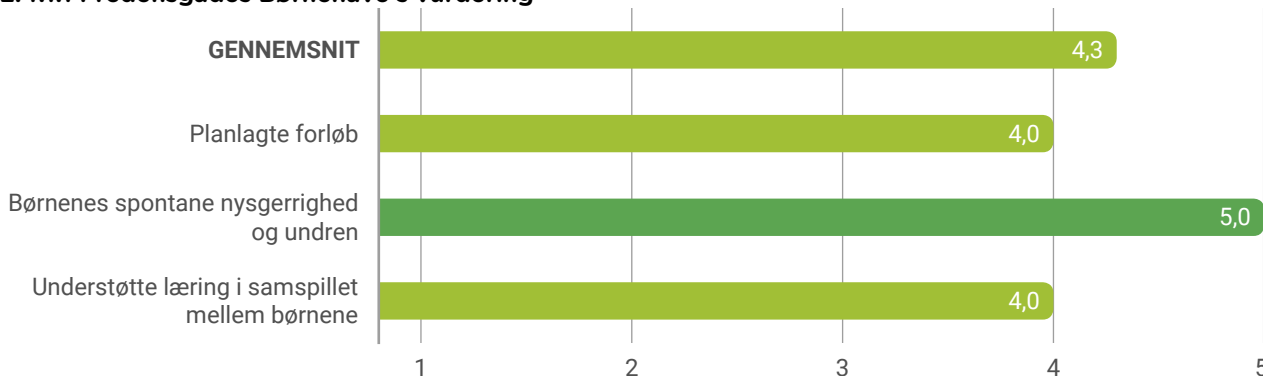
Fredensgades Børnehave har arbejdet med Teach og professionelle lærende fællesskaber, hvor der arbejdes med PLC som redskab. Gennem PLC forløb udvikles egen praksis og egen læring, med henblik på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn og derigennem også sikre lærende fællesskaber for børnene.

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...*

2.4.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen? Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Velfungerende interaktioner og relationer mellem børn og personale er afgørende for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Fagpersonalet skal derfor skabe læringsmiljøer, der er kendetegnet af trygge relationer for børnene og interaktioner af høj kvalitet.

I Fredensgades Børnehave har vi arbejdet med publikationen "Samspil og relationer" fra emu.dk og sammenholdt den med vores nuværende praksis, samtidig med at vi kan se positive trivsels-resultater i dataene fra dialogprofiler og lege-læringsmiljøvurderingen.

Børnegrupperne i Fredensgades Børnehave er aldersopdelte og det prioriteres højt, at det enkelte barn har en tryk tilknytning til personalet i gruppen, og at de voksne er sensitive og responsive i forhold til det enkelte barn og hele børnegruppen.

I den styrkede læreplan er der skabt en øget bevidsthed omkring børneperspektiv og medbestemmelse, hvilket vi i højere grad vil inddrage i praksis fremadrettet. Vi skal have legende tilgang, hvor personalet viser respekt for og nysgerrighed over for barnets egen måde at forstå og erfare verden på.

Med aldersopdelte grupper kan vi målrette aktiviteterne og sikre omsorg for det enkelte barn. Samtidig med dette er vi bevidste om at opdele børnene i mindre grupper, hvor vi kan sikre nærvær og en tryk voksentilknytning.

Med udgangspunkt i bl.a. data fra Hjernen og Hjertet kan vi se, at vi har et godt fundament og pædagogisk afsæt

omkring samspil og relationer, som vi skal fastholde og videreudvikle fremover.

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

2.5.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab? Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?

Afsættet omkring børn i udsatte positioner er at skabe gode deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne med udgangspunkt i det fælles børne- og ungesyn.

"Fællesskaber i Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke et tilvalg, men noget børn, unge, forældre og fagprofessionelle forpligter sig på, til gavn for alle".

En styrkelse af fællesskabet sker dog ikke på bekostning af individet. Tværtimod er stærke fællesskaber en forudsætning for, at individerne kan trives og udfolde sig. Fællesskabet i dagtilbud, skoler og fritidsliv er rammen for både læring og det gode sociale børne- og ungeliv. Inklusion handler derfor ikke primært om, at det enkelte barn skal støttes i at være en del af et fællesskab, men om at fællesskaberne skal udvikles, så et hvert barn kan inddrages med grundlæggende respekt for deres ressourcer og personlighed. Vi skal derfor se børnenes forskellighed som en styrke.

Fagpersonalet skal understøtte at alle børn, uanset forudsætninger og baggrund, oplever at være en del af børnefællesskabet – både i små og store fællesskaber. For børn i udsatte positioner er kvaliteten af samspillet og relationen mellem barn og voksen særlig

betydningsfuld.

De voksne omkring børnene skal være meget opmærksomme og reagere på tegn i børnegruppen og på mulig udsathed – har børnene ændret adfærd, udviklingsmønster eller vises der tegn på mistrivsel.

En hver bekymring for børnenes udvikling skal vendes med forældrene og derigennem sikre en fælles indsats, og eventuelt en indsats sammen med andre relevante fagprofessionelle, der kan støtte op om og sikre deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Med udgangspunkt i barnets udfordringer, rettes det pædagogiske fokus på at give barnet mestringsoplevelser i lege eller aktiviteter, hvor forældre og personale har positive forventninger til barnet.

I Fredensgades Børnehave har vi arbejdet med erfaringerne i rapporten "Virkningsfuldt pædagogisk arbejde i dagtilbud" og drøftet egen praksis i relation hertil.

Vi har sat fokus på hvornår det lykkedes os at skabe læringsmiljøer, hvor børnene trives, lærer og indgår i fællesskaberne, og ligeledes når det ikke lykkes og hvorfor. Vi prioriterer i høj grad mindre grupper, hvor der kan guides og sætte en god ramme omkring børnene, bl.a. gennem konkrete positive anvisninger og handlingsforslag til børnene, frem for fokus på negativ adfærd og italesættelse af denne.

Vi er blevet mere bevidste om børnenes perspektiver og mere nysgerrige på intentionerne i eksempelvis konfliktsituationer, eller når et barn kommer uden for fællesskabet.

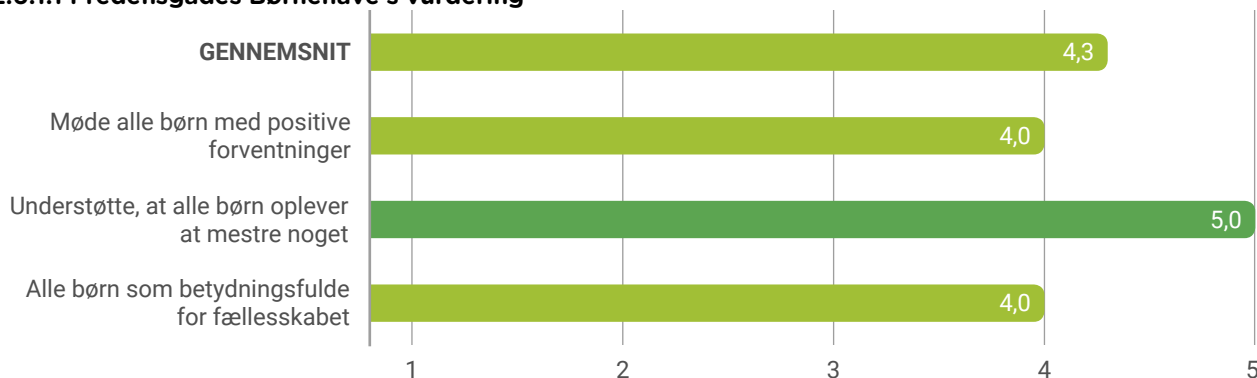
Vi prioriterer faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte børn i udsatte positioner og hvordan vi som fagpersoner kan udvikle os og lære, med henblik på understøtte børnenes læring og deltagelse.

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? Hvordan definerer vi "systematisk"?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?

Gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der skal bidrage til at udvikle det pædagogiske læringsmiljø i Fredensgades Børnehave.

I personalegruppen har vi arbejdet med materialet fra EVA omkring evaluerende pædagogisk praksis, hvor vi er blevet bevidste om de tre trin i en evaluerende praksis. Formålet med en evaluering skal være tydeligt og vi skal fremadrettet blive bedre til at dokumentere og evaluere på læringsmiljøet og fagpersonalets pædagogiske arbejde, hvor vi tidligere har fokuseret meget på dokumentation af aktiviteterne.

Opsamling af dokumentation og data skal have afsæt i både kvantitativ og kvalitativ data, hvor der tages afsæt i det pædagogiske læringsmiljø og personalets kompetencer.

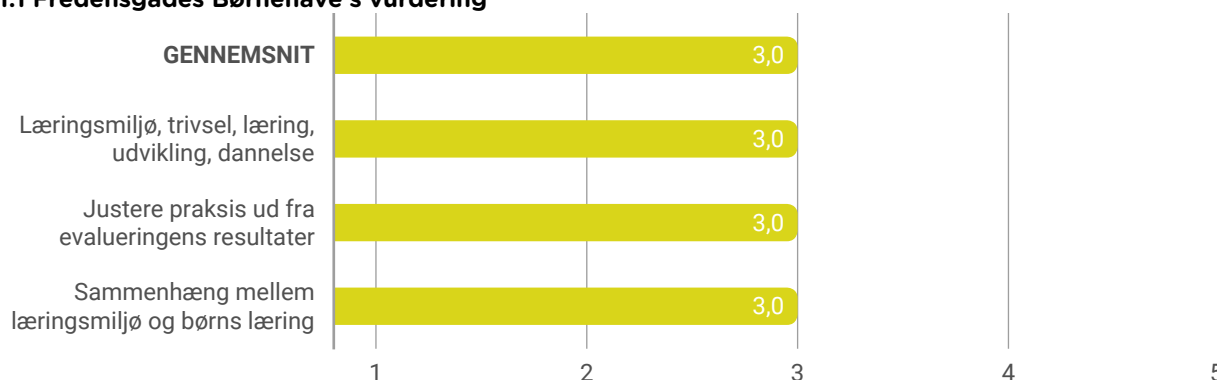
Vi arbejder nu med det dobbelte læringsblik og benytter PLC som et aktivt redskab til løbende justering og forbedring af praksis.

Grupperne er opdelt i læringsfællesskaber og er i gang med at implementere den pædagogiske læringscirkel som evalueringsarbejdsredskab.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?*

2.7.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagene. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

I Fredensgades Børnehave samarbejder vi med forældrene om at give barnet omsorg og understøtte dets alsidige udvikling og selvværd og bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Der ses ofte en god effekt på barnets udvikling og trivsel, når de to kontekster hjem og dagtilbud arbejder sammen på en positiv måde. Børnene skal derfor opleve meningsfuldhed i deres livsverdener og fagpersonalet skal møde forældrene med tillid og forstå og acceptere deres forskellighed.

Forældre og fagpersonale skal i fællesskab forebygge mistrivsel og eksklusion og i samarbejde få barnet til at trives og dannet som individ der kan indgå i et fællesskab. Tryghed, omsorg og anerkendelse skal været kendetegnende i læringsmiljøet både i hjemmet og i institutionen, og derigennem sikre en positiv udvikling, hvor børnene har mod på livet, bliver nysgerrige og får lyst til at lære.

Når samarbejdet mellem institution og forældre fungerer godt, kommer det på flere måder barnet til gode. Personalet tager initiativet til det gode forældresamarbejde, og det gode forældresamarbejde begynder allerede ved det første besøg i dagtilbuddet, hvor der blandt andet er mulighed for gensidig forventningsafstemning.

Forældrene er de primære voksne i barnets liv, og har det primære ansvar for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Derfor skal forældrene inddrages aktivt i samarbejdet om børnene. Med forældresamarbejde om børns læring forstås netop et samarbejde, hvor såvel personale som forældrene har et ansvar. Forældrene har således også et ansvar for samarbejdet med institutionen og for i øvrigt at holde sig orienteret og bakke op om det arbejde, der foregår i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring.

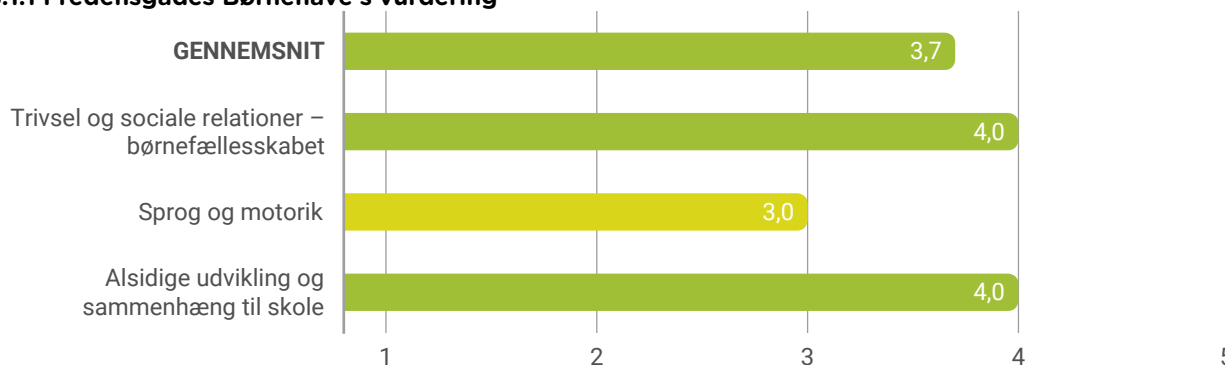
Hvis børnehaven og/eller forældrene oplever udfordringer i samarbejdet, tages der hånd om det med afsæt i barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...*

2.8.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

Arbejdet med overgange tager afsæt i Ringkøbing-Skjern Kommunes børne- familiepolitik og herunder proceduren for gode overgange. Lokalt samarbejdes med dagplejerne omkring besøgsdage, overleveringssamtaler og legestuegrupperne benytter lokaler i børnehaven, hvilket fremmer kendskabet for børnene.

De kommunale folkeskoler og børnehaver i Skjern har udarbejdet en samarbejdsaftale, hvor der tages afsæt i et fælles ansvar for gode og ensartede overgange fra dagtilbud til skole/SFO /fritidshjem for børn i Skjern.

Vi prioriterer at være 'fælles' om børnene i perioden maj-september – forstået på den måde, at vi er indbyrdes forpligtede ift. børnenes trivsel i perioden for overgang fra dagtilbud til skole/SFO /fritidshjem. Samarbejdaftalen indeholder en procedure for infomøder, indskrivning, besøgsaftaler og overleveringssamtaler.

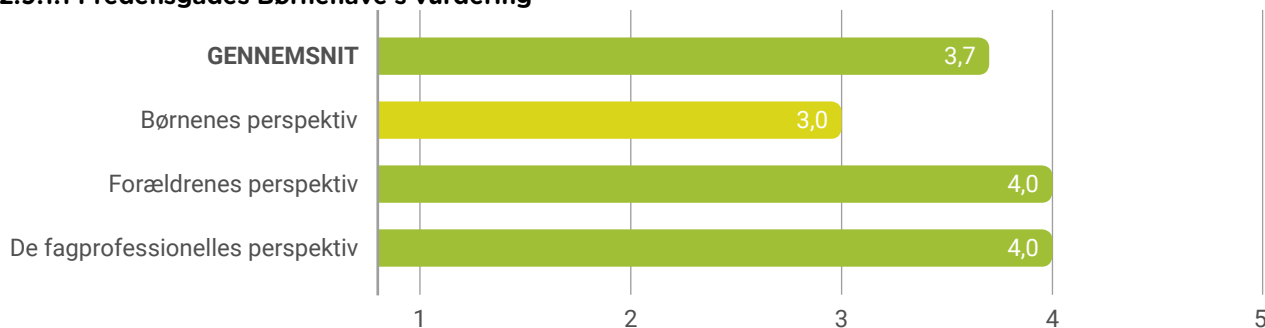
Aftalen evalueres hver andet år på et fælles møde, med deltagelse af personale fra indskolingen og børnehavernes førskolegrupper, samt ledelsesrepræsentanter for skole og dagtilbud.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Fredensgades Børnehave har en aktiv og initiativrig bestyrelse, både i forhold til dagplejen og børnehaven. Bestyrelsen er sammensat af forældre fra børnehaven og dagplejen og der afholdes en årlig genrelforsamling, hvor det foretages valg til det kommende år.

Gennem de seneste tre år har bestyrelsen arbejdet med udvalgte fokusområder for bestyrelsesarbejdet, hvor det primære afsæt er områder, der direkte kan styrke børnenes trivsel og hverdag. Som eksempel herpå er der indkøbt ladcykler med støtte fra lokale sponsorer, der arrangeres årligt en arbejdsdag hvor forældrene er med til at vedligeholde legepladsen og bestyrelsen har etableret et legemiljø i en nærliggende skov.

Forældrebestyrelsen inddrages også i institutionens årsplan og den styrkede læreplan, hvor de bringer ideer ind i forhold til at inddrage lokalsamfundet. Bestyrelsen har desuden beskrevet gensidige forventninger til forældre og personale, som er beskrevet i en infofolder til nye forældre.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø har afgørende betydning for børnenes trivsel og læringsmiljøet, og det er samtidig tæt forbundet med den daglige organisering af børn og personale.

Fredensgades Børnehave har gode fysiske rammer, men det kan være en udfordring at sikre optimale læringsmiljøer hele dagen, da børnehaven deler matrikel og lokaler med SFO én.

Det bevirker at der er gode faste basislokaler og mange kvadratmeter pr. barn indtil kl. 13.15 men derefter kommer der pres på de fysiske rammer, når SFO børnene ankommer. Vi oplever dermed et afgrænset tidspunkt midt på dagen, hvor det fysiske børnemiljø er mindre optimalt og hvor en god fordeling af børnene er vigtig.

De seneste to år har bestyrelsen og personalegruppen arbejdet på at optimere de fysiske rammer, både udendørs og indendørs. Der er bl.a. etableret nye legeredskaber, bålplads, højbede og vandleg på legepladsen, samt et lege- og opholdsområde i en nærliggende skov.

Indendørs er der etableret et nyt motorikrum til de yngste børn og der er skabt mere plads i børnegarderoberne, hvilket reducerer støj og konflikter for børnene.

Endvidere er der inddraget et møderum, som er lavet om til et legerum for børnene, og derigennem er der skabt flere kvadratmeter til børnehaven.

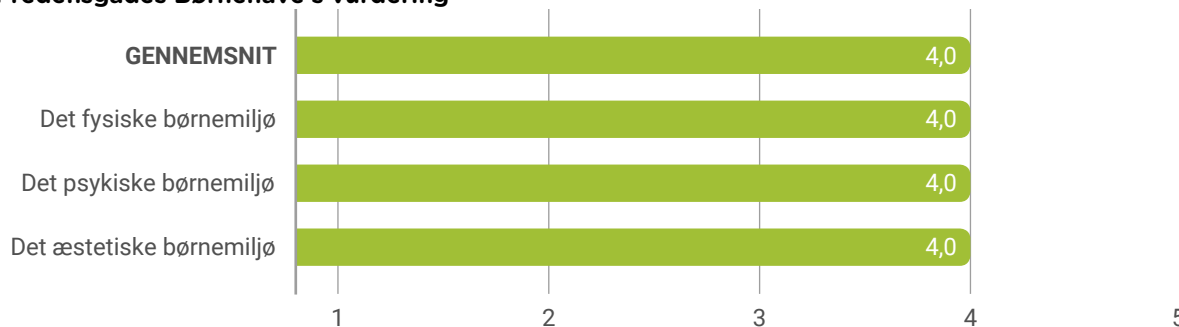
I børnegrupperne er der tilknyttet fast personale, der følger børnene fra opstart og frem til skolestart. Børnene er aldersopdelt og skifter lokale en gang årligt, hvor vi følger skoleåret fra august til august. Det bevirker at børnene møder nye basislokaler og er med til at udsmykke og indrette rummet, alt efter gruppens interesser og børnenes alder og behov.

De senere års optimering har givet børnemiljøet et løft og der skal derfor løbende arbejdes videre med rammerne i samarbejde med bestyrelsen.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Fredensgades Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?*

3.2.1.1 Fredensgades Børnehave's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

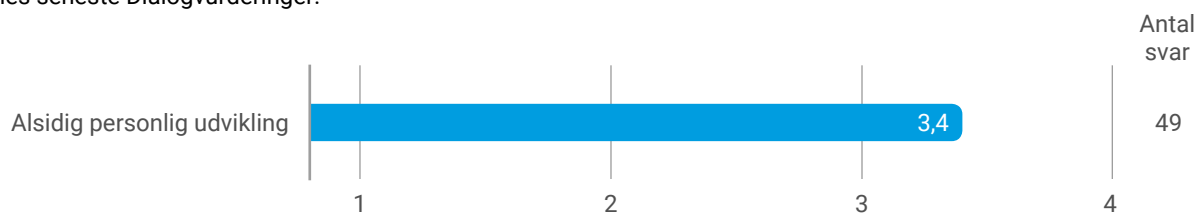
4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, trykthed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Forældresamarbejde vægtes højt i Fredensgades Børnehave, hvor vi samarbejder med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og sammen forsøger vi at sikre det enkelte barn deltagelsesmuligheder i fællesskaberne. Personalet skal møde børnene med udgangspunkt i det fælles børne- og ungesyn og kunne spejle børnenes følelser.

Ansvaret for relationen hviler på personalet, som derigennem skal støtte børnene i at udvikle tro på egne evner, samt give dem en følelse af at være værdsatte og betydningsfulde.

Børnenes personlige udvikling styrkes i samspillet med de øvrige børn og personalet, og vi har fokus på de forskellige kontekster i børnenes hverdag. I rutinesituationerne støtter vi børnene i at udvikle personlige færdigheder og blive selvhjulpne, og det samme afsæt gør sig gældende omkring børnenes lege og aktiviteterne.

I Fredensgades Børnehave er børnene aldersopdelte, hvilket vi ser som en stor fordel i forhold til at kunne understøtte børnene med afsæt i deres alder og modenhed.

4.2 Social udvikling

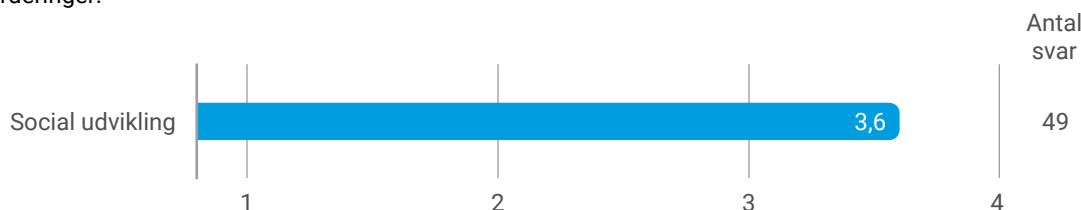
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Gennem rutiner, leg og pædagogiske aktiviteter, arbejdes der med kendskab til traditioner, børnenes baggrund, dannelse og sociale udvikling.

Vi prioriterer en vekslen mellem det store fællesskab og mindre grupper, hvor børnene kan danne relationer og udvikle sociale kompetencer. Med afsæt i børneperspektivet skal personalet understøtte børnenes evne til at kunne samarbejde, vise omsorg og hensyn, samt håndtere konflikter på en hensigtsmæssig måde.

I de aldersopdelte grupper øver børnene sig bl.a. på deltagelse i samling, lytte til en fælles historie og beskeder, vente på hinanden og vente på tur, samt udvikle egen integritet i et demokratisk fællesskab.

4.3 Kommunikation og sprog

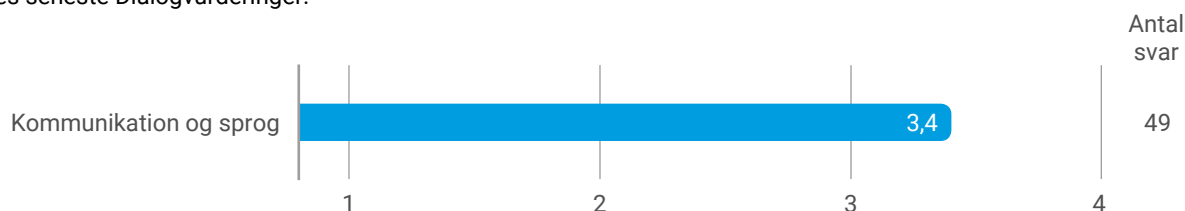
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Fredensgades Børnehave har vi deltaget i en fagklynge og efterfølgende beskrevet en handleplan for sprog og kommunikation, hvor der arbejdes med børnenes sprog og kommunikation. Det gør vi ved at det pædagogiske personale retter deres fokus på:

At være nærværende, skabe tryghed og organisere mindre børnegrupper, hvor børnene har gode muligheder for samtale.

At skabe øjenkontakt og have fælles opmærksomhed med barnet, samt at tage afsæt i det børnene er optaget af og følge børneperspektivet.

At sætte ord og benævnelser på i hverdagen og have øje for at skabe sprogudvikling i lege, rutiner og planlagte aktiviteter, herunder dialogisk læsning, eventyr, fortælling, rim/remser og sanglege.

Det pædagogiske personale skal være positive rollemodeller følge børnenes initiativer ved at lytte, fortælle og formidle. Det er vigtigt at stille spørgsmål til børnenes interesser og omgivelser, følge deres lege og indgå aktivt i det børnene er optaget af.

Personalet skal endvidere benytte en legende tilgang til sproget og skabe et læringsmiljø med dialoger, hvor børnene skiftes til at tale, lytte og vente på tur, hvilket i særlig grad skal understøttes af de voksne omkring børnene.

I rutiner, lege og aktiviteter introduceres børnene til nye begreber og udtryksformer gennem IT, skrift, symbol og billedsprog.

Fredensgades Børnehave afholder årlige forældresamtaler, hvor børnenes sproglige udvikling følges op og drøftes.

Med afsæt i dialogprofiler og sprogvurdering skal forældrene inddrages, så de i samarbejde med personalet, kan støtte børnene i udviklingen af ordforråd og sprogforståelse.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

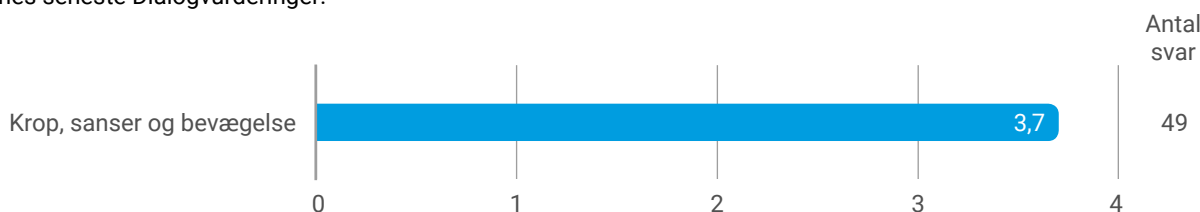
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fredensgades Børnehave deler lokaler med Kirkeskolens SFO og har gode faciliteter, både indendørs og udedørs, hvor børnene kan udvikle deres motorik og sanser.

Vi har bl.a. egen gymnastiksal med plads til leg og bevægelse, samt mulighed for gode oplevelser i nærmiljøet, hvor vi benytter den grønne korridor og forskellige legepladser.

Vi vægter også at give børnene kendskab til Naturens Rige, dels ved gåture og små udflugter i hverdagen, samt lidt længere ture hvor børnene selv cykler eller hvor personalet har børnene med på en lad-cykel.

4.5 Natur, udeliv og science

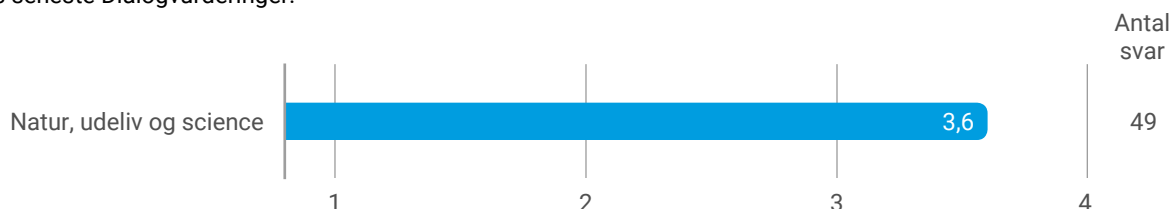
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Natur, udeliv og science omhandler glæden ved at færdes i naturen og deltage aktivt i udelivet. Det er derfor afgørende at personalet selv udviser interesse og motivation, og udfolder temaet ved at give børnene kendskab til naturen, samt viden om dyr og planter.

Forældrebestyrelsen har etableret et legeområde i Fredskoven, som vi ofte benytter. Her kan børnene lege uforstyrret og bygge huler, samt finde naturmaterialer der kan undersøges eller tages med hjem.

Vi har desuden hentet inspiration fra en af kommunens konsulenter, som har givet personalet ny viden og skabt øget bevidsthed omkring science i hverdagens aktiviteter. I samarbejde med konsulenten er der indkøbt tre aktivitetskasser, som indeholder konkrete materialer og opgaver der kan understøtte arbejdet omkring natur, udeliv og science.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

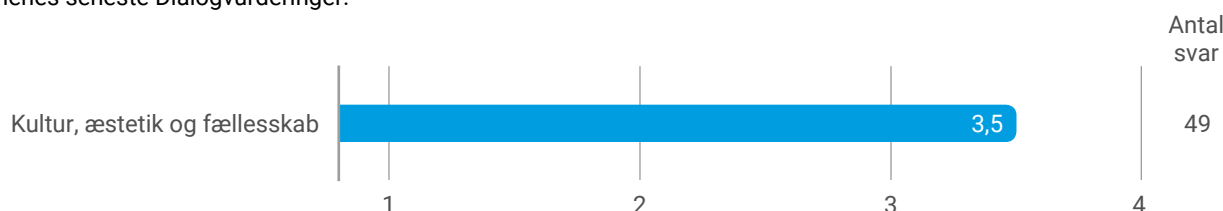
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I børnegrupperne har vi børn med forskellig nationalt og kulturel baggrund, og det er derfor naturligt at det pædagogiske læringsmiljø understøtter plads til forskellighed, hvor børnene kan få indsigt i egne og andres baggrund, normer, traditioner og værdier.

Der arbejdes bl.a. med børnenes stamtræ og familierelationer, eksempelvis ved at tage på tur og se børnenes hjem og billeder af deres familie osv.

Børnenes fantasi stimuleres i forskellige aktiviteter, hvor der arbejdes med eventyr, fortælling og små rollespil.

Derudover benytter vi ofte biblioteket, hvor vi dels låner bøger med hjem til børnehaven, og deltager i de kulturelle aktiviteter biblioteket udbyder til aldersgruppen.

Det pædagogiske personale anvender også mange forskellige materialer, hvor børnene kan opnå kendskab til genbrugsmaterialer, hobbymaterialer og naturmaterialer m.m. Herigennem styrkes børnenes fantasi og kreativitet, samt muligheden for at benytte sanserne.

5 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

5.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

De seneste to år har vi haft fokus på at opnå viden og kendskab til den nye styrkede læreplan, hvor personalet har arbejdet med det pædagogiske grundlag og de seks temaer. Vi har benyttet publikationerne fra Børne- og Socialministeriet, samt materialer fra emu.dk og øvrige inspirationskilder.

To af medarbejderne har deltaget i kurset "Faglig fyrtårne" og videreformidlet materialet på personalemøder gennem oplæg og efterfølgende gruppedrøftelser og evaluering. De øvrige medarbejdere har læst materialet på forhånd og dermed har alle tilegnet sig et godt teoretisk afsæt til den nye styrkede læreplan.

På grund af corona-situationen har der været et naturligt fokus på opdeling og organisering af børn og voksne, hvilket har givet et løft i forhold til at arbejde i mindre børnegrupper. Denne erfaring vil vi bl.a. bringe med i det videre arbejde. Udover ovenstående har vi de seneste to år haft et særligt fokus på sprog og kommunikation som et lokalt DBA mål, hvor der nu er udarbejdet en handleplan og beskrivelse i forhold til personalets interaktioner og opgaven som rollemodel for børnene.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I personalegruppen har vi arbejdet med materialet fra EVA omkring evaluerende pædagogisk praksis, hvor vi er blevet bevidste om de tre trin i en evaluerende praksis. Formålet med en evaluering skal være tydeligt og vi skal fremadrettet blive bedre til at dokumentere og evaluere på læringsmiljøet og fagpersonalets pædagogiske arbejde, hvor vi tidligere har fokuseret meget på dokumentation og evaluering af aktiviteterne.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Indholdet af den skriftlige læreplan er udarbejdet af leder og de faglige fyrtårne, og tager afsæt i de drøftelser vi har haft om den styrkede læreplan på personalemøderne. Det har dermed været en dynamisk proces, hvor der dels har været oplæg og selvevaluering på møderne, og derefter udarbejdelse af stikord til det skriftlige produkt.

5.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
 - Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
 - Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I personalegruppen har vi arbejdet med materialet fra EVA omkring evaluerende pædagogisk praksis, hvor vi er blevet bevidste om de tre trin i en evaluerende praksis. Formålet med en evaluering skal være tydeligt og vi skal fremadrettet blive bedre til at dokumentere og evaluere på læringsmiljøet og fagpersonalets pædagogiske arbejde, hvor vi tidligere har fokuseret meget på dokumentation af aktiviteterne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Et eksempel på evalueringskultur har været en dialog omkring morgenrutiner, hvor vi har taget afsæt i organiseringen af børn og personale. I dataopsamlingen har vi benyttet praksisfortællinger, hvor personalet har beskrevet deres individuelle oplevelser af morgenrutinen, samt deres vurdering af børnenes trivsel i denne periode. Eksempelvis hvilke børn der kan håndtere en løs struktur og hvilke børn der ikke kan, samt dialogen med forældrene og mulighederne for at sikre en tryk modtagelse.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Det har været en god proces og vi er bl.a. blevet klogere på, at der ofte ligger et subjektivt syn og begrundelse bag vores observationer og handlinger. Dette skal vi være bevidste om og vi skal være bedre til at indsamle data omkring en given situation eller problemstilling, så vi i fællesskab kan træffe en faglig beslutning om f.eks. morgenrutiner.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Evalueringen resulterede i en mere tydelig opdeling af børn og personale om morgenen, samt en bevidsthed omkring behovet for en god organisering og pædagogisk ledelse af børnegruppen.

5.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen er aktiv deltagende omkring læreplanstemaerne, hvor de involveres omkring planlægning af årsplanen og efterfølgende evaluering. Bestyrelsen er desuden med til at prioritere børnerelaterede midler og er bl.a. med til at udvikle og vedligeholde legepladsen og de øvrige fysiske rammer. Bestyrelsesarbejdet følger en årsplan, hvor vi bla. ogsåårligt indrager en dataopsamling fra Hjernen og Hjertet med forældrenes tilfredshed med den pædagogiske linje og de fysiske rammer.

5.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Personalegruppen har arbejdet med den nye styrkede læreplan gennem de seneste to år og på den baggrund har vi udarbejdet det skriftlige produkt. Vi har haft mange gode drøftelser om det pædagogiske grundlag og temaerne, og på baggrund af selvevalueringen vil vi genbesøge de områder, hvor vi har den laveste score.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Evalueringen har ikke givet anledning til en ændring af den skriftlige læreplan.

6 UDVIKLINGSPLANER

Fredensgades Børnehave har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.